

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Paweł Księżak
SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi S. W.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w sprawie o sygn.
I ACa1294/22, I ACz 314/22,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 12 kwietnia 2023 r.,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku S.W. o
zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Sylwester Wodecki (dalej: „Skarżący”) w lutym 2023 r. wniósł sporządzoną osobiście skargę na przewlekłość postępowań toczących się przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu pod sygn. I ACa 1294/22 i I ACz 314/22, domagając się wydania zalecenia temu Sądowi sporządzenia uzasadnienia wyroku wydanego 30 grudnia 2022 r. Skarżący wniósł również o zasądzenie na swoją rzecz zadośćuczynienia w wysokości 2000 zł. Jednocześnie Skarżący złożył wniosek o zwolnienie go z obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od skargi, powołując się na trudną sytuację finansową.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 75, ze zm., zwanej dalej: „ustawą o skardze na przewlekłość”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia, albo trwa dłużej, niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi mają odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy. Oznacza to, że przy ocenie dopuszczalności skargi wniesionej przez S. W. (dotyczącej sprawy cywilnej) niezbędne jest sięgnięcie do przepisów o postępowaniu zażaleniowym w sprawach cywilnych regulujących zdolność postulacyjną strony. W myśl art. 87¹ k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (§ 1), chyba że stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy (§ 2). Zasada ta znajduje zastosowanie do skargi na przewlekłość postępowania, podlegającej rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy i to niezależnie od przedmiotu postępowania, którego dotyczy zarzucana przewlekłość. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest zatem wyłączona. Skarga na przewlekłość postępowania w sprawach cywilnych wniesiona przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej, podlega odrzuceniu bez wzywania do

uzupełnienia braków formalnych (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04; postanowienia Sądu Najwyższego z 26 lipca 2019 r., I NSP 52/19 i z 11 września 2019 r., I NSP 7/19).

W niniejszej sprawie S. W. samodzielnie sporządził i podpisał rozpoznawaną skargę na przewlekłość, z pominięciem przymusu adwokacko-radcowskiego, co skutkuje koniecznością odrzucenia tej skargi na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c. i art. 87¹ § 1 k.p.c.

Ponadto stwierdzić należy, że skarga S. W. na przewlekłość postępowań toczących się przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu pod sygn. I ACa 1294/22 i I ACz 314/22 jest niedopuszczalna również z innych względów.

Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w toku postępowania, którego ta skarga dotyczy. Co prawda ustawa o skardze na przewlekłość dopuszcza rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania, które zostało prawomocnie zakończone, jednakże pod warunkiem, że skarżący wniósł ją na etapie, gdy postępowanie, którego skarga dotyczyła, nadal było w toku. Oznacza to, że wniesienie skargi poza tokiem postępowania głównego, którego ona dotyczy, skutkuje koniecznością jej odrzucenia.

Z powyższą sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Należy bowiem zwrócić uwagę, że postępowania toczące się przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu odpowiednio pod sygn. I ACa 1294/22 i I ACz 314/22 zostały prawomocnie zakończone z chwilą wydania przez ten Sąd wyroku z 30 grudnia 2022 r., a zatem jeszcze przed złożeniem przez Skarżącego analizowanej skargi (co miało miejsce w lutym 2023 r.).

Wniesienie przez S. W. skargi na przewlekłość poza tokiem postępowań, których ona dotyczy, tj. po prawomocnym zakończeniu postępowań o sygn. I ACa 1294/22 i I ACz 314/22, uprawnia Sąd Najwyższy do jej odrzucenia również na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Konsekwencją odrzucenie skargi wobec jej niedopuszczalności jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku Skarżącego o zwolnienie go od obowiązku ponoszenia opłaty sądowej od tego rodzaju środka prawnego. Postępowanie w tym zakresie należało zatem umorzyć na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i w związku z art. 355 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]